

Valgprogram - kommunevalget 2019

Visjon

Vi skaper vår egen historie. Det er mulig å skape en rettferdig og miljøvennlig verden, og et samfunn med rettferdig fordeling av makt og rikdom, med frihet og like rettigheter for alle, og der vi lever sammen innenfor naturens tålegrense. Dette er en global kamp for et bedre og mer fremtidsrettet samfunn, men denne kampen må også føres lokalt.

SV vil arbeide for en Indre Østfold kommune der:

- Mer rettferdig fordeling og mer demokrati erstatter økende forskjeller i makt og rikdom.*
- Likestilling og full kvinnefrigjøring erstatter alle former for diskriminering, undertrykkelse og maktforskjeller mellom menn og kvinner.*
- Solidaritet og likeverd for alle erstatter undertrykking på bakgrunn av etnisitet, livssyn, seksuell orientering eller funksjonsevne.*

Klimaendringene er menneskeskapte, og kan stoppes av oss mennesker. Det er mulig lokalt i Indre Østfold i større grad å sette hensynet til menneskene og miljøet foran hensynet til profitt.

Klima, miljø og naturvern

Kampen mot klimaendringene må tas globalt, nasjonalt og lokalt. Indre Østfold skal være en foregangskommune i denne kampen!

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- En ambisiøs lokal klima- og energiplan, med årlige klimaregnskap som behandles i kommunestyret.
- Et kommunalt ENØK-fond for energieffektivisering, der private kan søke om tilskudd til energisparetiltak.
- Fornybar energi i alle kommunale bygg.
- At alle gamle kommunale bygg skal rustes opp til å bli nullutslippsbygg.
- Å få opprettet en ny stilling som klima- og miljøleder/koordinator, direkte underlagt rådmannen.
- Klimavennlige transportløsninger:
  - Sterkt fokus på oppgradering av Østre linje. Strekningen Ski-Mysen-Rakkestad-Sarpsborg skal gjenåpnes med person- og godstrafikk flere ganger daglig.
  - Flere parkeringsplasser og gratis pendlerparkering ved jernbanestasjonene.
  - «Matebusser» i rush-tiden til jernbanestasjonene i Indre Østfold.
  - Styrke «Flex»-ordningen (drosjer med buss-takst).
  - Opprette "Hent Meg"-bussruter: nullutslippsbusser som bruker dataprogram for å hente deg innen 15 minutter etter avtalt tid og kjører deg dit du skal sammen med andre brukere.
  - Alle parkeringsplasser ved nye kommunale og private bygg skal ha mulighet for trygg lading av el-kjøretøy.
  - Sørge for sikker sykkelparkering med lademulighet for el-sykler ved kollektivknutepunkter.
  - Erstatte dagens busser og drosjer med nullutslippskjøretøy innen 2024.
  - Alle nye kommunale kjøretøy skal være nullutslippskjøretøy.
- Storsatsing på utbygging av gang- og sykkelveier mellom tettstedene i Indre Østfold kommune og videre:
  - Eidsberg: langs R 22, Trømborg-Mysen, Eidsberg kirke-Mysen, Hærland kirke-Ramstad.
  - Askim: Forbindelser fra sentrum til Romsåsen, Kykkelsrud, Gurud, Sollia, Ihlen, Tovengen, og mellom boligfelt og boligfelt-sentrum.
  - Spydeberg: ferdigstillelse av Mjær-Spydeberg, Stegen-Spydeberg, Spydeberg-Mørk og Spydeberg-Skiptvet.
  - Hobøl: Mjær-Ringvoll og Knapstad-Spydeberg.
  - Trøgstad: Rv 22, Skjønhaug-Båstad, Skjønhaug-Gopperødåsen.
- Bare tillate nyttetransport med snøscooter og andre motorkjøretøy i utmark.
- Nei til nye motorsentre; nok med Rudskogen i Rakkestad.
- Styrket naturvern:
  - Nei til nedbygging av matjord.
  - Støtteordninger til småskalalandbruk, økologisk drift, andelslandbruk og parsell dyrking.

- Være restriktive mot utbygging av urørt natur og skogsområder.
- Støtteordninger til grunneiere til frivillig vern av skog.
- Støtteordninger til skogeiere til mer «plukkhogst» istedenfor «flatehogst».
- Nei til utbygging av store vindkraftverk i viktige friluftsområder, ja til utvikling av nye turbiner med vannkraft.
- Ta vare på naturlandskapene:
  - Eidsberg: Monaryggen, Trømborgfjella, Mysenelva, ravinedalene.
  - Askim: Åsermarka, Prestegårdsskogen, Langnes, Romsåsen.
  - Spydeberg: Skjærsaker/Skårradalen. Nei til massedeponi!
  - Hobøl: Hobølvassdraget.
  - Trøgstad: Monaryggen. Nei til massedeponi ved Rjuken.
    - Arealplaner med grønne lunger i byer og tettbebyggelse.
    - Ta vare på vegetasjon langs bekker og kantsoner. Prioritere bie- og humlevennlige planter både langs bekker og kantsoner og i offentlige parker.
    - Pålegge grunneiere å overholde bestemmelsene om «kantsoner» for å hindre avrenning til elver og vassdrag.
    - Kommunalt forbud mot bruk av sprøytemidler i utmark.
    - Unngå kantslått tidlig på året, slik at insekter rekker å pollinere.
- Å stimulere til mer miljøvennlig produksjon og mindre forbruk:
  - Utvidet kildesortering og gjenbruk.
  - Flere panteordninger.
  - Økt bruk av fornybare materialer i nybygg.
  - Minimum én kjøttfri dag i alle kommunale kantiner.
  - «Matbank»-tiltak som fører til mindre kasting av mat.
  - Lavere renovasjonsavgift for egenkompostering av matavfall.
- Å bekjempe forsøpling og plastforurensing:
  - Forby salg og bruk av engangsplast.
  - Erstatte den fossile plasten med nedbrytbar plast.
  - Forbud mot bruk av gummigranulat på kunstgressbaner.
  - Forbud mot engangsgriller og heliumballonger.
- Å vektlegge god byggeskikk og bygningsvern:
  - dvs. oppdeling av større tomter i villastrøk med bebyggelse tilpasset eksisterende.
- Samlet plan for kontinuerlig vedlikehold av kommunale bygg
  - Ansette driftspersonell med tilhold på stedet de har ansvar for (vaktmestere/renholdere mm).

«By og land - hand i hand»

Indre Østfold skal være en kommune som satser på utvikling av både byene, tettstedene og grendene. SV vil snu trenden der pengesterke investorer styrer boligbyggingen. Kommunen må være aktivt med i å utvikle boliger og styre arealpolitikken gjennom kommuneplaner og områderegulering.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Å videreutvikle Askim og Mysen som levende bysentre for handel, rekreasjon og bolig, uten skyggeskapende høyhus.
  - Boliger for alle aldersgrupper.
  - Akseptable boligpriser for alle.
  - Parker og lekeområder anlegges og vedlikeholdes.
  - Fotgjengere og syklistar prioriteres framfor biltrafikk i bykjernen.
  - En byutvikling basert på god byggeskikk og bygningsvern.
  - Skepsis til høyhus.
  - Ny bebyggelse skal tilpasses eksisterende; f.eks. ved «eplehagefortetting».
  - Tilrettelegge forretninger som til sammen dekker alle viktige varegrupper.
- Å styrke handelen i byer og tettsteder og gå imot etablering av nye kjøpesentre utenfor sentrum.
  - Si nei til detaljhandel på Brennemoen.
- Utvikle de levende tettstedene i Hobøl (Knapstad, Ringvoll og Tomter), Trøgstad (Skjønhaug og Båstad) og Spydeberg med minst like gode servicetilbud som i dag.
- Grendene i Eidsberg, Havnås, Hærland, Slitu og Trømborg skal styrkes, med grendeskolen som det naturlige sentrum, både før og etter skoletid.
- Grendene må styrkes ved at det utarbeides nye kommunedelplaner i nær dialog med innbyggerne.
- Grendenes dugnadsånd er uvurderlig!

Del godene - Rettferdig fordeling

SV tar kampen for at velferdssamfunnet skal gjelde alle. Forskjellene må bli mindre, og fattigdommen må bekjempes. SV vil snu trenden der pengesterke investorer i stor grad styrer boligbyggingen.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Et inkluderende arbeidsliv:
  - o Alle som ønsker det, skal få hele, faste stillinger.
  - o Alle som kan arbeide, må gis mulighet til det, bl.a. gjennom flere VTA-arbeidsplasser. (Varig Tilrettelagt Arbeid)
  - o Arbeidspresset må ned for å redusere fraværet.
  - o Økt grunnbemanning for å unngå vikarbruk.
  - o Vikarpooler med fast ansatte vikarer.
  - o Lønna må heves i helse- og omsorgssektoren.
- Tillit til de ansatte:
  - o Mindre tidsbruk til rapportering, testing og måling i alle offentlige sektorer
- Ungdomsgaranti med rett til arbeid, utdanning eller arbeidsrettet aktivitet for unge under 25 år.
  - o Arbeidsløse, uføre, rusavhengige og bostedsløse må sikres gode leve- og boforhold.
  - o Skjerme husholdninger med lav skatteevne ved å innføre bunnfradrag på kommunale avgifter og eiendomsskatt
- Flyktninger og arbeidsinnvandrere må mottas på best mulig måte, og få tilbud om språkopplæring og aktivitetstilbud for barn, ungdommer og voksne.
- «Oslo-modellen» mot sosial dumping, med:
  - o Krav om bruk av fast ansatte.
  - o Krav om tarifflønn mellom oppdrag i de tilfellene innleid arbeidskraft brukes.
  - o Krav om faglærte håndverkere (50 % av arbeidende timer innen bygg- og anleggsgfag skal utføres av fagarbeidere eller personell med dokumentert fagopplæring).
  - o Krav om at minimum 10 prosent av arbeidende timer utføres av lærlinger i fag med behov for flere lærlinger.
  - o Krav om kun ett ledd i underentreprenørkjeden, ned fra krav om maksimum to i dag.
  - o Krav om god norsk for alle nøkkelpersoner i prosjektet.
  - o Krav om HMS-kort fra dag én og registrering i det elektroniske registreringssystemet HMSREG (SELMA).
  - o Krav om innsyn i alle forhold hos leverandøren av betydning for kontrakten.
  - o Krav om lønns- og arbeidsvilkår på samme eller høyere nivå enn allmenngjorte, landsdekkende eller lokale tariffavtaler.
  - o Krav om sporbar betaling til arbeiderens bankkonto, og forbud mot kontant betaling.
- En boligpolitikk med tiltak for å motvirke spekulasjon:
  - o Sosial boligbygging må gjenreises.

- o Flere kommunale ungdomsboliger med «leie-til-eie»-opplegg.
- o Flere kommunale utleieleiligheter med husleie etter inntekt/kommunal bostøtte.
- o Etablere et kommunalt tomte- og eiendomsselskap som skal:
  - Regulere tomter tilrettelagt for selvbyggere, bofelleskap og seniorboliger.
  - Selge tomter til selvkost uten profit.
- En solidarisk sosialpolitikk:
  - o Sosialhjelpen må trappes opp til et nivå man kan leve av.
  - o Barnetrygden skal komme i tillegg til sosialhjelpen, ikke trekkes fra som nå.
  - o Universell utforming for å sikre tilgang for alle til offentlige anlegg og kulturtilbud.

Oppvekst, kunnskap og kultur

SV tar kampen for at alle barn og unge skal ha like gode muligheter for å tilegne seg kunnskap og utvikle sine evner, holdninger og verdier.

SV tar også kampen for en mangfoldig og inkluderende kultur- og idrettspolitik.

Barnehage

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Rett til barnehageplass for alle barn nær bostedet.
- Gratis barnehage.
- Nei til kommunal kontantstøtte!
- Å innføre søskenmoderasjon for familier som har barn i barnehage eller på SFO, eller i både barnehage og SFO.
- At alle nye barnehager skal være kommunale eller drevet av ideelle organisasjoner på non-profit basis.
- Flere barnehageopptak i året.
- Spesialpedagogisk kompetanse i alle barnehager.
  - Ikke-faglærte ansatte skal gis tilbud om å ta fagbrev.
- Barnehagelærernormen; minst 43 % barnehagelærere.
- Å sette inn vikar ved fravær:
  - Vikarpool med fast ansatte vikarer.
- At åpningstiden er tilpasset pendlere og aleneforsørgere.

Skole

Indre Østfold SV vil kjempe for en heldagsskole med:

- En mer praktisk og variert, og mindre teoritung skoledag.
- Alternative opplæringstilbud for elever med spesielle behov dersom foreldre/elever ønsker det..
- Leksehjelp på skolen, leksefri hjemme.
- Minst en time fysisk trivselsaktivitet ute hver dag.
- Styrket svømmeopplæring.
- Nye bad og svømmehaller bygges uten konkurranseanlegg med tribuner, tilbudet for konkurransesvømming er tilstrekkelig ivaretatt i Askimbadet.
- I nye svømmehaller vektlegges svømmeopplæring for skolene.
- Samarbeid mellom skole og kulturskolen, idrettslag og andre barne- og ungdomsforeninger i nærmiljøet.
- Gratis, sunn frokost og lunsj.
- Lærernorm på skolenivå: med maks 15 elever pr. lærer på 1-4. trinn; maks 20 elever pr. lærer på 5-10. trinn.
- En tillitsreform med avbyråkratisering av lærerrollen.
- Fjerne test- og målstyringshysteriet.
- Gratisskoleprinsippet skal gjelde for skoleturer og alle skolerelaterte aktiviteter.

- Kontinuerlig fokus på sosial læring og anti-mobbing.
- Styrket skolehelsetjeneste.
- Tett samarbeid med ungdomskontakter, natteravner, PPT, barnevernstjenesten, videregående skoler og andre
- Pedagogisk kompetanse i SFO.

Kultur

- Styrke Kulturskolen:
  - Desentraliserte tilbud.
  - Gi tilbud til alle interesserte barn og unge.
  - Holde et lavt prisnivå.
  - Samarbeide med skolekorpene.
  - Styrke samarbeidet med barnehager og grunnskolen.
- Ungdomsklubber med brede tilbud i samarbeid med ungdommen selv.
- Tilbud om faglig påfyll og videreutdanning i samarbeid med de ansattes organisasjoner.
- Styrke det frivillige organisasjonslivet innenfor idrett, annen kultur og friluftsliv:
  - Aktivitetsstøtte og gratis medlemskap for barn og unge.
  - Gratis kommunale aktivitetstilbud i skoleferiene.
  - Gratis utlån av sportsutstyr i samarbeid med frivillighetsentralene.
  - Gi driftsstøtte til forenings- og klubbhus innenfor idrett, kultur og friluftsliv.
  - Gi støtte til opparbeidelse og vedlikehold av gangveier, stier, bruer, skiløyper, sportshytter, gapahuker m.m. i skog, utmark og nærmiljøer
- Styrke og videreutvikle folkebibliotekene i alle deler av kommunen og styrke skolebibliotekene.
- Ta godt vare på og framsnakke museer og kulturminner.

Helse og omsorg

SV tar kampen for at helse- og omsorgstjenestene er der når vi trenger dem; fra vi blir født, gjennom ungdoms- og arbeidslivet og i livets slutfase.

SV har tillit til de ansatte, som skal bruke mindre av arbeidstiden til unødvendig rapportskriving.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Folkehelsearbeid for å bedre helsetilstanden i alle livets faser:
  - Legge grunnlaget i barnehagen med lek og uteliv.
  - Følge opp i skolen med daglig fysisk aktivitet og gode helsesøsterressurser.
  - Aktivisere voksne som sliter med nedsatt arbeidsevne, uførhet, rusavhengighet og psykiske lidelser. Bruk frisklivssentralen!
  - En alderdom med kultur- og aktivitetstilbud, innendørs og utendørs, både for hjemmeboende og på sykehjemmene.
- Stimulere friluftslivet:
  - Støtte friluftsansjoner som anlegger, merker og vedlikeholder stier og skiløyper.
  - Tilrettelegge og forbedre parkeringsmulighetene ved innfarten til kommunens mange friluftsområder.
  - Tilrettelegge for flere merkede stier og skiløyper på tvers av de gamle kommunegrensene.
  - Større oppmerksomhet om våtmarksområdene, bl.a. ved Glomma.
- Kommunale helse- og omsorgstjenester; helsekronene skal benyttes til omsorg, ikke havne i lomma på velferdsprofitører.
- Nei til stoppeklokke-omsorg i hjemmesykepleien.
- Flere støttekontakter og avlastere med gode lønns- og arbeidsvilkår.
- Et godt tilbud i fysioterapi og ergoterapi.
- Flere fysioterapeuter med kommunal driftsavtale:
  - Styrket fysioterapitilbud for barn.
- Styrke ergoterapitilbudet.
- Styrke tilbudet for revmatikere og andre kronikere, bl.a. med tilbud om varmtvannstrening.
- Samhandlingsreformen må forbedres:
  - Pasienter må ikke være kasteballer mellom sykehus og kommunehelsetjenesten.
  - Ingen må utskrives fra sykehus uten garantert oppfølging på Helsehuset eller i hjemmesykepleien.
- Sykehjems plass med god bemanning for alle som trenger det, fortrinnsvis i eget nærområde.
  - Tilbud om enerom for alle, dobbeltrom for dem som ønsker det, f.eks. ektefeller.
  - Gode og næringsrike måltider.
  - Daglige aktivitetstilbud tilpasset de ulike brukergruppene.
  - Spesielt fokus på beboere med demens, som ofte sliter med angst, skyldfølelse og sinne:
    - Styrke- og balansetrening.

- Sosiale aktiviteter.
  - Daglig utetid for alle beboere.
  - Mental stimulering.
- Godt bemannede palliative avdelinger.
- Avdeling for rehabilitering: også for yngre.
- Flere omsorgsboliger i mindre og desentraliserte enheter med heldøgns pleie og omsorg.
- Dagsentertilbud med middag og aktiviteter for hjemmeboende; uavhengig av transportbehov.
- Alternative botilbud/bofellesskap:
  - For eldre som greier seg selv i det daglige.
  - For personer med begynnende demens.
  - For unge med utviklingshemming; uavhengig av foreldrenes lommebok!
  - For rusavhengige.
- Fødselsomsorgen må forbedres og barselkursene videreutvikles.
  - Tidlig utskrivning fra fødselsklinikken forutsetter:
    - Hjemmebesøk av jordmor tett etter fødselen.
    - Oppfølging av helsesøster.
- Tannbehandling for alle, uavhengig av tykkelsen på lommeboka:
  - Tannhelse bør bli en del av Folketrygden med felles egenandelstak.
  - Utvide gratis tannbehandling til 19- og 20-åringer.
- At rusomsorgen styrkes:
  - Forebygging i ungdomstiden.
  - Bolig, arbeid og aktivitet.
  - Behandling; langsiktige programmer for å komme ut av rus, f.eks. Phoenix Haga.
  - Legemiddelassistert rehabilitering (LAR)
  - Brukersteder/sprøyterom.
- Styrket barnevernstjeneste:
  - Bemanningsnorm: færre barn pr. ansatt enn i dag.
  - Forebygging og rådgiving prioriteres.
  - Lavterskeltilbud styrkes.
- At faste heltidsstillinger skal være hovedregelen, ikke unntaket!
  - Lønna må heves i helse- og omsorgssektoren!
  - Arbeidspresset må ned for å redusere fraværet.
  - Økt grunnbemanning for å unngå vikarbruk.
  - Vikarpool med fast ansatte vikarer.

Nærings- og arbeidsliv

SV tar kampen for arbeid til alle, små lønnsforskjeller, et velorganisert arbeidsliv og en sterk fagbevegelse. Indre Østfold skal være en kommune der alle innflyttere skal ønskes velkommen til å bosette seg og få arbeid.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- At kommunen er en aktiv tilrettelegger og pådriver for nye næringer, bedrifter og jobbskaping.
- Etablere et lokalt trepartssamarbeid mellom kommune, næringsliv og de ansattes organisasjoner.
- Opparbeide sentralt beliggende næringsområder, men uten å beslaglegge dyrket mark.
- Legge til rette for et bærekraftig jordbruk og skogbruk basert på miljøvennlige driftsmetoder.
  - Stimulere innkjøp av kortreist og økologisk mat.
- Framsnakke Indre Østfold for næringsliv og reiseliv.
- Tilrettelegge for bedre nettilgang i alle deler av kommunen.
- Prioritere prosjekter basert på framtidsrettede klimaløsninger.
- Tilrettelegge for at nye statlige og regionale arbeidsplasser kan legges til Indre Østfold.
- At alle kommunale innkjøp og byggeprosjekter skal benytte seriøse firmaer og entreprenører:
- Krav mot sosial dumping; se kapitlet Del godene – rettferdig fordeling».
- Samarbeide med de videregående skolene i å sikre lærlingeplasser for alle søkere.
  - Kommunen skal selv ha plikt til å ha minst 2 lærlinger pr. 1000 innbyggere og ha lærlinger innenfor alle relevante sektorer.
- At kommunen skal følge Arbeidsmiljølovens bestemmelser om faste ansettelser i hele stillinger for de som ønsker.
- Styrke det lokale Arbeidstilsynet for å luke vekk arbeidskriminalitet i samarbeid med skatteetaten og politiet.
- Forsvare Arbeidsmiljølovens bestemmelser om de ansattes yringsfrihet:
  - Det skal oppleves trygt å varsle om ulovligheter, trakassering og andre uregelmessige forhold på arbeidsplassen.
- Ha forpliktende planer om likelønn i alle kommunale virksomheter.
- At kommunen ikke bruker kommersielle bemanningsbyråer unntatt i helt spesielle tilfeller.
- Styrke «Kvalifiseringsprogrammet» i NAV for å hjelpe arbeidsløse med å komme i arbeid:
  - Tett individuell oppfølging og veiledning.
- Sikre at nyankomne flyktninger med lite eller ingen formell utdanning får et helhetlig løp fra bosetting til arbeidsliv.

Lokaldemokrati

SV vil ha en Indre Østfold kommune der det er høy tillit mellom folk og system og liten avstand mellom velgere og folkevalgte. Det må nytte å si ifra og ytre sin mening om hvordan velferdstjenester bør utformes.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Lokalsamfunnsutvalg, basert på frivillighet og lokal dugnadsånd, med kommunalt økonomisk tilskudd og uttalerett i saker som berører lokalsamfunnet.
- Politiske prosesser må skje i åpenhet:
  - Gjøre alle IKT-tjenester enklere å benytte, men uten å diskriminere folk med ingen eller lav IKT-kompetanse.
  - Sørge for at alle IKT-tjenester er tilgjengelige med standardverktøy, slik at man kan benytte tjenestene uten å måtte kjøpe kommersielle tjenester eller systemer.
  - Ha gode informasjonsrutiner om innbyggernes rettigheter.
  - Vurdere å opprette kommunal «Min side» for alle innbyggere, med alle relevante opplysninger, linker til aktuelle tilbud, skjemaer o.l.
  - Lokale folkemøter i saker som medfører store endringer i folks hverdag.
- Styrke ytringsfriheten for ansatte og varslere.
- Større innflytelse for Ungdomsrådet, Eldrerådet, Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Minoritetsrådet med egne budsjettmidler.
- Senke stemmerettsalderen til 16 år.
- Minimere bruk av konsulentselskaper til fordel for mer bruk av lokal ekspertise.

Feminisme, likestilling og solidaritet

SV tar kampen for en likestillingspolitikk og full kvinnefrigjøring og vil bekjempe alle former for diskriminering, undertrykkelse og maktforskjeller mellom menn og kvinner. Solidaritet og likeverd for alle i stedet for undertrykking på bakgrunn av kjønn, etnisitet, livssyn, seksuell orientering eller funksjonsevne.

Indre Østfold SV vil kjempe for:

- Større kommunal innsats mot vold, voldtekt og seksuell trakassering mot kvinner, menn og barn i nære relasjoner.
- Å sikre god økonomi for Indre Østfold krisesenter og oppfylle kravene i Lov om Krisesentre.
- Full stilling som familieviolenskoordinator i kommunen.
- At forebyggende holdningsarbeid om vold og overgrep skal få en større plass i undervisningen i barnehage og skole.
- Arbeide mot kjøp og salg av mennesker i form av prostitusjon, porno og stripping.
- At forbud mot all seksuell trakassering skal gis forsterket oppmerksomhet i alle virksomheters HMS-arbeid.
- Å ta imot og integrere i lokalsamfunnet det antall flyktninger som kommunen blir bedt om av statlige myndigheter.
- Et universelt utformet samfunn:
  - All infrastruktur og offentlige rom skal være tilgjengelige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
  - Alle skal ha tilgang til tekniske hjelpemidler.
  - Avlastningsordning for familier med særlige behov.
  - Alle med utviklingshemming skal sikres frihet, selvbestemmelse og deltakelse i samfunn og arbeidsliv; bl.a. VTA-bedrifter
  - Alle barn og unge med rett på tilpasset opplæring og hjelpemidler skal få det og følges opp gjennom hele utdanningsløpet.
  - Tiltak mot diskriminering og ulike former for sosial ekskludering av personer med funksjonsnedsettelse i skole, arbeid og det offentlige rom.

**Vedtatt på Indre Østfold SVs
Nominasjons- og
programmøte
7. november 2018**